

Z domova do neznáma: Ukrajínští studující a vyučující na ZČU po třech letech války

24.2.2025 - Kateřina Dobrovolná | Západočeská univerzita v Plzni

Na Západočeské univerzitě v Plzni (ZČU) bylo k poslednímu září 2024 zapsaných 252 studujících ukrajinské národnosti. Jedná se jak o ty, kteří zde byli ještě před válkou, tak o ty, kteří přišli do České republiky až v jejím důsledku. Do té druhé skupiny, tedy do skupiny válečných uprchlíků, patří například i Marta Les, studentka druhého ročníku Fakulty ekonomické, Ivan Ivanov, student třetího ročníku Fakulty ekonomické a projektový manažer v plzeňské firmě, a také vyučující angličtiny na Ústavu jazykové přípravy Natalia Postoiuk.

„V jediném dni se změnil celý můj život. Plánovala jsem si ho úplně jinak. S maminkou jsme si myslely, že tady v Čechách u příbuzných zůstaneme jen několik týdnů. A už to jsou tři roky,” uvedla Marta. „Já jsem tady teď úplně sám. Tátu jsem neviděl přes dva roky a maminku s mladším bratrem zhruba rok. Původně sem se mnou přijeli, ale jelikož mám na Ukrajině ještě prarodiče, o které je nutné se starat, vrátili se zpět na Ukrajinu. Jsou v pořádku, ale létá to tam. Před pár týdny minula střela náš panelák o 500 metrů,” popsal pro mnoho lidí jen těžko představitelnou situaci Ivan. „Stýská se mi, ale rodičům musím dokázat, že to tady zvládnou, že je vše v pořádku,” dodal.

Západočeská univerzita pomohla ukrajinským občanům na začátku války například s ubytováním: *„V roce 2022 jsem sem přijela s dětmi a kolegyní a ZČU nám pomohla zajistit ubytování na prvních pár měsíců na vysokoškolské koleji. Mně velice pomohla konkrétně Lucie Rohlíková z odboru celoživotního a distančního vzdělávání, s níž jsem se znala z různých konferencí z předchozí doby. Jelikož jsem na Kyjevské národní univerzitě Tarase Ševčenko vyučovala angličtinu, pomohla mi zapojit se do projektu na ZČU, kde jsem mohla ve své práci pokračovat,”* podělila se o svou zkušenost Natalia.

Jednou z největších výzev byla pro tyto tři ukrajinské občany čeština: *„Chtěla jsem se česky naučit rychle, ale zase tak rychle to nešlo,”* řekla se smíchem Natalia a dodala, že ukrajinština a čeština jsou si v mnohém podobné. *„Například takové koncovky, ty se ještě pořád učím.”* I v této oblasti byla univerzita příchodním nápomocna. Ti tak mohli využít třeba kurzy Letní jazykové školy, kde je možné učit se daný jazyk i několik hodin denně. *„Na začátku jsem uměl říct jen dobrý den a děkuji. Absolvoval jsem na ZČU letní kurz, který trval zhruba tři měsíce, a k tomu jsem se vzdělával sám ve volných chvílích.”* doplnil Ivan.

„Po příchodu na ZČU jsem se cítila jako maličký mravenec. Na první přednášce ve velké posluchárně, kde mluvil jeden student přes druhého, a já jsem jim skoro nic nerozuměla, to bylo trochu děsivé. Ale teď jsem v pohodě, jsou tu perfektní vyučující a nikdy jsem s nikým neměla žádný problém,” uvedla Marta.

A co mají nejraději na Plzni jako takové? *„Lidi,”* odpověděla bez váhání Natalia. *„Jsou přátelští a laskaví, to je pro mě nejdůležitější. Každý člověk tady v Plzni se usmívá a chce pomoci, udělat něco dobrého,”* dodala. *„Mám ráda Plzeň a její vliv na mě. Například architektura v Plzni je velice podobná té v mém rodném městě - Lvově. Cítím se tady pohodlně. Není tu moc lidí, ani málo, prostě tak akorát,”* řekla Marta. Ivan zase uvedl, že má na Plzni nejraději právě univerzitu.

Tito tři různí lidé mají také tři rozdílné pohledy na možnost návratu do své rodné vlasti: *„Je pravda, že jsem tady tak trochu zakořenila a chtěla bych v ČR zůstat, když bude ta možnost. Moje dvě děti to*

tady mají rády, našly si zde kamarády a líbí se jim tu," řekla vyučující Natalia. Studentka Marta by se jednoho dne chtěla vrátit domů: „Domov je domov a vždycky tady budu tak trochu cizí, jak co se týče mentality, tak přízvuku. Ale mám ráda Česko a jednou bych mu chtěla za to, že jsem tu měla možnost studovat, nějak poděkovat. Byla bych šťastná, kdybych v budoucnu mohla nějakým způsobem propojit Ukrajinu a Čechy v rámci mého zaměstnání." Student Ivan uvedl: „Plzeň je už za ty tři roky mým druhým domovem. Mám pocit, že sem patřím. Studuji tady a pracuji, nechtělo by se mi to opouštět. Na druhou stranu - na Ukrajině mám rodinu. Je to těžké, záleží na více faktorech."

<https://info.zcu.cz/Z-domova-do-neznama--Ukrajinsti-studujici-a-vyucujici-na-ZCU-po-trech-letech-valky/clanek.jsp?id=7738>